

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. L. 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 165.

Ljubljani, v četrtek 23. julija 1891.

Letnik XIX.

Kdo se je prepil?

II.

Danso voditelji takozvane „napredne“ stranke v Ljubljani in mnogi njihovi sobojevniki po deželi liberalni, da so „importovali nemško zeljišče“, katero nazivljemo liberalizem, da to zeljišče kaj marljivo, odločno in neustrašeno zalivajo in gojé, o tem nam pričajo njihova politična, leposlovná in šaljiva glasila. Tudi sami se ponašajo radi v zasebnih krogih s tem imenom. Ko so nedavno stopili v svoj krog ter reševali ime, na katero naj bi se krstila njihova stranka, oglasilo se je več mlajših gospodov in zahtevalo: Liberalna stranka bodi naše ime. Starejši in previdnejši možje temu neso pritrtili, dobro vedó, da to ime med nami nema kredita, da sedanji liberalizem pomeni le oseben absolutizem, političen centralizem, svobodo jedne stranke ali naroda, a suženjstvo in zatiranje druge stranke, drugih slabejših narodov, in da govorimo s „Slovan-skim Svetom“, nemško versko ravnodušje, pri posameznikih tudi popolno brezverstvo. In tako so si slednjič podali roke „za blagor naroda odkritosrčno vneti narodnjaki“ pod zastavo „narodno-napredne stranke“. Pravega programa neso razvili; tega tudi ni bilo treba, poznajo se bratje med sabo, jasno nam je njihovo načelo in namen njihov je: Pri ljudstvu onemogočiti duhovščino, izpodkopati ves njen vpliv in ugled ter tako popolnem dobiti vajete v svoje roke. Kakšnih sredstev se poslužujejo ti grobokopi slovenskega naroda, o tem pozneje.

Že v prvem članku smo omenili, da je nasprotstvo med strankama načelno. Iz tega pa večkrat izvirajo napadi na osebe, ki so morda nedolžne. Tako n. pr. lahko liberalna stranka postavi za kandidata dobrega poštenega moža, ki pa obljubi, da bode deloval v njenem smislu, akoravno morda še ne pozna njenih pravih namenov. On je torej pre-

varan in služi zvitim ljudem kot slepo sredstvo. Naveli bi lahko take slučaje. Nasprotna stranka ga pobija iz uzrokov, ki neso v nikaki zvezi z njegovo osebo. In zgodi se lahko nasprotno. To pa nam dokazuje, da je nasprotje načelno in ne osebno. To nasprotje pa je toliko, da n. pr. liberalci na konservativcih ne najdejo niti jednega dobrega lasu; ko bi svet verjel liberalnim časnikom, moral bi misliti, da ni bolj zabutih, neumnih ali hudobnih ljudij na svetu, kakor so konservativci. Največja njihova napaka pa je, da so vsaj večinoma verni in pošteni ljudje ter da na ulicah javno ne psujejo duhovnikov.

Neveren ali v verskih stvareh „ravnodušen“ človek zaničuje vernega, ker se mu zdi slab, bedast, hinavsk itd. itd.; ali pa ga strastno sovraži, ker mu očita, da je zgubil vso svojo vero. V istem duhu bolj očitó ali prikrito so pisani časniki in knjige. Enaka je pri nas. Eni trdé, da jim je vera, drugi se roté, da jim je narodnost „čez vse“; eni zagovarjajo cerkev, njene obrede in služabnike, drugi jo napadajo, zaničujejo, psujejo in grdé duhovnike z najgršimi priimki, celo papeža samega imenujejo „izvržek človeštva“. Včasih sicer potegnejo nazaj svoje rožičke, a pri vsaki priliki pokažejo, da bi radi vero odrinili na zadnje mesto, češ, da s politiko in sploh javnim življenjem nema ali vsaj ne smela bi imeti opraviti.

Zdaj človek razumi te ljudi! Dejanja njihova kažejo, da so načelni nasprotniki veri in sploh krščanskemu življenju, na drugi strani pa zopet trdijo pri vsaki priložnosti, da je „vera svetinja vsakemu Slovincu in da se za-njo ni treba prav nič bati“. Ali so torej predrzno lažnjivi in farizejski, ali pa toliko zaslepljeni, da sami ne vedó, kaj delajo. Mi se drznemo trditi prvo.

Kaj pa nosi liberalna stranka vedno na jeziku, s čim trapi in mami ljudi? O tem smo že toliko pisali, da hočemo danes to omeniti le mimogredé.

„Napredek“ je njih prva bomba proti nazadnjaškim konservativcem. „Napredek“ nosijo na svoji zastavi skoraj že 20 let, na debelo in drobno prodajajo svojo naprednjaško omiko, kakor Čič svoj očet. In kaj je vsa njihova omika s častnimi izjemami nekaterih oseb, ki pa od strani opazujejo boj? Napuh in naduta prevzetnost sta prvi znak kulturonošev in omikancev, prava gorjanska neotesanost in skrajna netaktnost sta lastnosti onih, ki bi nas radi učili „napredka in omike“. In povejte nam enkrat jasno in odkrito, kak napredek in omiko si mislite? Doslej pri vas neso zapazili drugzega napredka na slovstvenem polju v zadnjem času, kakor da „napeve svojih pesmij pogostoma izmenjavate in delate transkripcije tujih napevov s sposobnostjo muzikalnega diletanta.“ In bistvo omike vaše je ono prevzetno mišljenje, da je vera potrebna k večjemu še kakemu pastirju v Suhi Krajini.

Govor g. Fr. Povše-ta

v državnem zboru dne 11. julija 1891.

II.

Že večkrat govorilo se je v tej visoki zbornici o notranjskih dolinskih ali kotlinskih vodah in le z radostjo morem omenjati dosedanjih odvodilnih izvršb, katere je vodil adjunkt g. Putick z velikim uspehom, in kojemu se je posrečilo najti kratko pot za odvajanje teh kotlinskih vodâ, in sicer s tem, da je poiskal požiralnike, ki so bili sevéda zelo zablâteni, zamašeni in z raznovrstnim tvarinami zadelani. Te je iztrebil ter tako stvaril uspešne požiralnike. Premalo časa mi je odmerjenega, da bi mogel obširno o tem govoriti, kakor zaslužijo ondotne razmere in odvajanje vodâ sploh, ker s tem bi se na tisoče oral dobrih senožeti pridobilo za živinorejo, ki bi se potem pač tu mogla podvojiti. S tem odvajanjem teh notranjskih kotlinskih vodâ pa so nastali nekaki prepiri in očitanja osobito od strani

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Deveto poglavje.

Gladovanje.

Prvo pismo, ki ga je prejel Jurij Hadfield od sina iz Amerike, — komaj dva meseca po odhodu, — je bilo jako ugodno in je potolažilo bolečine ločitve. Potovanje, — pisal je, — je bilo jako viharo, vsled česar je Barbika mnogo trpela. Dospél je srečno. Pač pa je kapitan pozabil svoje obljube, da ga bo vzel le pomorščakom — na vitez! Imel je dovolj posla, vsled katerega mu je manjkalo časa, da bi se udal domotožju. A jesti je imel toliko, da je še Barbiki dajal redno od svojega déla. Zato jima ni bilo stradati, kakor mnogim njihovim sopotnikom.

A to je bil le začetek, ki ga niti primerjati ni z vsprejemom v Baltimore. Razven stričnika, gospoda Culnan-a, našel je na pristanišču mnogo gospodov, ki so ga nagovorili, povabili ga v gostilno, ter mu slednjič ponudili službo nadzorovatelja pri izsekanju gozdov, 30 milj od mesta, ob bregovih reke Chesapeak. S početkom se je bal prevare, a

njegov stričnik mu je zagotavljal, da je gospod Butterflee v istini zelo imovit mož, ki kupčuje z lesom, ter potrebuje mladega, razumnega in zanesljivega moža.

„Na to sem se udal,“ zaključuje Peter pismo, „in jutri odpotujem na novo bivališče. Da bi tam kmalu toliko prislužiti mogel, da bi vam pomagal iz béd in izpolnil obljubo, ki sem jo dal moji dobri Zaliki!“

Doktor Irvinghton, kojemu je diplar o pismu poročal, odgovoril je: „Butterflee-a poznám; vse gre dobro!“

V drugem, tri mesece pozneje došlem pismu pripovedoval je Peter, kako je bil vpeljan v službo. Tovariši so mu skoro povsem Irci, — rojaki. Sotlastnik gospoda Butterflee-a je Jan Firebrand; oba sta jim jako prijazna in — sovražita Angleže. — Gospod Butterflee, o kojem se je Petru takoj zdelo, da je zelo podoben doktorju Irvinghtonu, ni prišel pogosto v gozd, pošiljal je le svojega zeta Firebrand-a. Ta je bil mož, kakih trideset let, močne postave; neizmeren pivec in strasten lovec. Kmalu sta si bila s Petrom prijatelja, ter ga je vabil seboj na lov. Tudi ga je vsak dan dve uri učil streljati na tarčo.

To pismo je očeta Hadfielda manj zadovoljilo. Koliko rajši bi bil slišal, da je njegov sin dober, pošten najemnik, nego izvrsten strelec. Zalika je

bila zelo žalostna. Govoril je sicer tudi v tem, kakor v prvem pismu o njej; govoril je o sreči, ko mu bo dano, njo in vso družino peljati seboj v Ameriko, — a o Bogu Peter ni rekel besedice.

Hadfield je nesel pismo vikariju. Zmenili so se, da bode duhovnik spisal krotko, prijazno posvarilo, a Zalika naj mu tudi piše, naj mu sporoči o družini in naj ga opomina njegovih prvih dolžnostij.

Zopet so čakali tri mesece odgovora; slednjič dojde pismo. Peter se pritožuje, zakaj mu ne pišejo, nobenega pisma iz domovja še ni dobil. Sploh pa je opisaval v tem pismu le ameriške pokrajine in lovske dogodke. V streljanju, — pravi, — se je dobro izuril. Miluje Irsko in svojo rodbino, ter kaže vnetost svojo za svobodo, brez katere je človek suženj svojega gospoda. „Oj, kako bi bili lahko srečni v našem preljubem Erin-u, ko bi ne bilo Angležev!“ pravi h koncu pisma. „In ako pomislim, da je le treba vstati, poprijeti je in pahniti iz našega domovja, kakor so storile ‚Zjedinjene države‘, — takrat se mi zdi, da se mi ogenj pretaka po žilah!“

„Tako ne piše katoličan, ki je pred tremi dnevi praznoval vstajenje Gospodovo!“ pravi Hadfield žalosten, kažó na datum lista. „Napačno sem storil, da sem ga pustil od sebe!“ žalostno govori in povesi glavo. Tom je molčal. Ko pa je Hadfield odšel, rekel je svoji ženi: „Ta dežela je nevarna za mlade

barjanov in tudi nekaterih tehnikov, ki trdijo, da odslej, kar se je odprla pot hitrejšemu odtokanju tem notranjskim vodam, nastajajo povodnji na ljubljanskem barju dokaj hitreje in hujše. Ne bodem tu nadaljeval, ker preiskave bodo tudi to vprašanje rešile, a gotovo in pač jasno je, v kako ozki zvezi ste obe zadevi, namreč osuševanje ljubljanskega barja in odvajanje, oziroma osušenje notranjskih dolin osobito planinske in cerkniške. Z uravnavo, s poglobljenjem reke ljubljanske bo potem redni odtok tudi notranjskim vodam zagotovljen in omogočen, ne da bi morali barjani škodo trpeti po notranjskih vodah. Zato upam za trdno, da bode visoko poljedelsko ministerstvo oboje to delo skupno obravnavalo ter z vso odločnostjo in naklonjenostjo pospešilo za deželo našo toliko važna, že skoro nestrpnostno pričakovana kulturna izboljševalna dela.

Preidem od prevelike mokrote k prepričli, jaz menim pomanjkanje potrebne pitne vode, kakor je ne le na Notranjskem, ampak deloma tudi v nekaterih krajih po Dolenjskem. Ne bom obširno opisaval te velike bēde; naj ob kratkem omenim nezasišano velike nadloge, kakeršno so lansko leto morali celi okraji po Krasu skozi več tednov trpeti, tako, da jim je na pomoč prihitela celó južna železnica, ki je tem ubogim ljudem dovažala vodo iz več milj oddaljenih krajev! Tu pa želim ter tudi gotovo pričakujem, da bode država zabranila take razmere, ki prouzročujejo bēdo, katera ni nič manj huda od lakote, in zopet morem navesti, da je adjunkt Putick našel nadanjo podzemeljsko vodo, katera omogočuje napravo vodnjakov; ta pridobitev naj bi se pač popolnoma izkoristila in tako zaprečila enaka bēda zaradi pomanjkanja pitne vode, kakeršna je bila lanska. (Dobro!)

Enako pomanjkanje dobre vode mora trpeti tako zvana Suha Krajina v žužemberškem okraju. To je višinska planjava, ki se večinoma z živinorejo peča. To dobro, jako delavno ljudstvo mora si vodo dovaževati v poletni šuš po več ur daleč. (Čujte!) Koliko časa, truda in stroškov in koliko pomanjkanje zdrave pitne vode skozi toliko tednov mora prenašati to ubogo dobro ljudstvo! Deželni zbor kranjski priznal je to nadlogo ter sklenil, da se izdela načrt za dobavo vode iz Krke, ki se bo napeljala v Suho Krajino. Načrt je izdelan po deželnem inženirju, delo je proračunjeno na 36.000 gl. Za trdno upam, da bode visoko poljedelsko ministerstvo to ne le kulturno, ampak tudi humanitarno delo po vsej moči podpiralo, da postane tako sedaj Suha Krajina kos srečne zemlje, kakor je prav enako z napeljavo vode iz doline postala nekdanja res pusta planina v veliki vojvodinji Badenski rodovitni svet, ki sedaj bližnja mesta oskrbuje z zelenadjo in drugimi pridelki. (Dobro!)

Preidem k oddelku o podporah sploh. Žal, da najdem za toliko važno govedorejo, ki reprezentuje veliko sto milijonov narodnega premoženja, kaj malo svotico nastavljeno. Visoka zbornica! Pričakujem od nove kupčijske in carinske pogodbe z Nemčijo, da se bode, če ne veliko znižala carina za našo goved, vsaj gotovo uvažanje pitanih volov omogočilo in

ljudi; tudi midva sva se prenašala, da sva mu zaročila hčer.“

Takrat so bila svarila očetova in vikarijeva resnejša in nujnejša, Zalikina pa ganljivejša in vzburnejša.

„Zdi se mi,“ dé Tobija tajnemu učenjaku, „da našemu mlademu orlu rasto peruti, a prečastiti O' Connor se nad vse prizadeva, da bi mu ji pristregel.“

„Kako tako?“

„Stoprav to jutro vročil mi je Hadfield pismo, da bi je oddal na pošti v Bantry.“

„Ali si to storil?“

„Hotel sem najprej z vami govoriti, ker sem mislil, da ga ne boste pustili oddati.“

„Nasprotno; oddaj ga in zahtevaj zagotovilo; vikarij niti sumniti ne sme, da bi se pisma ne oddala.“

„Ali se ne bojite vpliva, ki bi ga pismo imelo — tam?“ —

Doktor zmaje z rameni: „Ali misliš, da se mu bo tam vročilo?“

„Tedaj je tudi tam to oskrbljeno —?“

„Priatelj, v društvu 'otrók noči' se ne sme nihče brigati za stvari, ki se ga ne tičejo,“ odgovori Irvinghton z glasom, ki ni trpel nikakega ugovora.

(Dalje sledi.)

zagotovilo; upam to kot zastopnik dežele, ki ima svojo najzanesljivejšo, skoro da edino svojo zaslombo v živinoreji, da se je posrečilo modrosti cesarske vlado interesu kmetijstva pri tej pogodbi povsem varovati.

Za nas pa nastane velika naloga, da pospešimo našo živinorejo tako, da bomo mogli povsem zadoštevati zahtevam nemškega trga. Nikar se ne varajmo, da bi nam kot zaveznikom na ljubo bili prizanehljivi, nasprotno bodo zahtevali najboljše blago. In mar ni opravičena bojazen zaradi Amerike in tudi Avstralije, ki že sedaj imata lepe uspehe v izvoznji ne le govedi, ampak tudi mesa, in ki bode nam kakor v žitu tako tudi v živini prouzročevali hudo konkurencu? Tu imamo pač dolžnost in skrajni čas je, da Avstrija, osobito pa planinske dežele, ki so od narave tako posebno ustvarjene za živinorejo, vse mogoče storé za povzdigo živinoreje. Nadejam se, da bode postava o živinskih kugah pripomogla, da bo izvoznja naše živine v Nemčijo vedno enakomerna in vztrajna; država naj pa vse stori, da zboljša našo govedorejo. In tudi za našo deželo želim, da ji ministerstvo podeli višje podpore v to svrhu. Uvaževaje veliko pomembo živinoreje za našo deželo sklenil je deželni zbor kranjski, postaviti za povzdigo govedoreje ter vzlic slabim našim finančnim razmeram dovolil znatno podporo, iz katere se bodo občine podpirale v nakupu dobrih ter sposobnih plemenskih bikov, zato se nadejam, da bode tudi ministerstvo enake podpore delilo, da se tako prekoristna postava za povzdigo govedoreje tudi istinito izvrši, ker, žal, le premnogo sicer koristnih postav se sklene in spravi na papir, a le malo se jih dejanjsko izvršuje.

Severne dežele se bodo pečale bolj s pitanjem volov, planinske naše dežele pa bodo izrejevale mlado goved, za kar so dobri pašniki kaj naravni pogoji. Žal, da so večinoma osobito planinski pašniki zelo zanemarjeni ter bi gledé tega pač želel, naj bi poljedelsko ministerstvo pospeševalo tudi planšarstvo. Tudi naša marljiva kmetijska družba stavlja si nalog zboljšati naše planšarstvo, za kar bo prosila podpore pri ministerstvu, ter se nadejam, da jo bode tudi naša.

Ker sem že pri živinoreji, naj gospodu kmetijskemu ministru prav toplo priporočam, da se ozira na ponovljene prošnje oziroma predloge konjerejskega odseka naše dežele, ki osobito prosi za pomnožitev števila državnih žrebcev, da bi se vsaj toliko potrebni postaji na Grosupljem in v Žireh mogli ustanoviti ter zadostiti moglo živi potrebi, da se na postaji na Selu za ljubljansko okolico pomnoži število za dva težka žrebca. Sploh je napor tega odseka zboljšati našo konjerejo, in prosi le za najnujnejše v deželnih razmerah in potrebah utemeljene stvari oziroma podpore. Pri tej priliki se zahvaljujem Njeg. prevzvišenosti gospodu kmetijskemu ministru za njegove dosedanje podpore ter naj bode zagotovljen, da so bile v namen prospeha in povzdige naše živinoreje sploh podeljene državne podpore po vsem jako plodonosne. Rad bi še govoril o naših vinogradarskih potrebah, toda odmerjeni čas mi tega ne dopušča.

Ene stvari pa ne morem in tudi ne smem zamolčati. Ze ponovljeno je deželni zastop kranjski prosil ces. vlado, da bi ona iz državne trtnice v Kostanjevici onim gospodarjem, katerim je trtna užgonobila vinograde, ameriške trte ali brezplačno, ali vsaj po nizkih cenah oddajala. A žal, da so se morale pri obilnem letošnjem zboru naše kmetijske družbe slišati britke tožbe od odličnih dolenjskih vinogradarjev, da tudi za drag denar ni mogoče dobiti ameriških trt iz kostanjeviške državne trtnice. Nad 50 odstotkov naših vinogradov je zapadlo trtni uši, revščina ljudi je velika, še večja obupanost, kar pač dokazuje neverjetno močno izseljevanje naših ljudij. Zadovoljno ter le količkaj srečno ljudstvo ne zapušča ljubih mu domačih tál, le britka bēda jih žene v daljni nepoznati svet! In tu se pač za trdno nadejam, da ne bo gospod poljedelski minister kot vrhovni pospešitelj in varuh poljedelstva dopuščal, da bodo cele vasi zapuščale svoj rodni svet; tu mora državna vlada vmes poseči in pomagati in zato upam, da bode vlada tem obupanim ljudem z brezplačno podelitvijo ameriških trt in z brezobrestnimi posojili za nove nasadbe podala pogum za vstrajanje. Ker se pri nas trta večinoma le v strmih legah zasaja, ker so cene našim vinom le nizke, pač ni nikakor misliti, da bi se naše ljudstvo poprijelo kulturnega obdelovanja vinogradov, zato je edino le v ameriških trtah iskati nadomestilo.

Da pa bomo katastrofo, ki je po trtni uši dejanjsko zadela našo deželo, mogli prestati, iskajmo nadomestila tudi v sadjereji, katero naša marljiva kmetijska družba prav vspešno širi. Naša kmetijska družba želi sedaj pospeševati našo sadjerejo osobito s tem, da zboljša izkoriščenje sadja in to namerava posebno z napravo dobrega umnega sadnomošnega kletarstva doseči. Sadno vino ima ne le materijelno, ampak tudi kulturno važnost izpolniti, ker prav s sadnim vinom bomo še najboljše mogli vsaj omejiti nesrečno žganjepitje, ki je za duševni, kakor tudi telesni blagor ljudstva toliko osodepolno.

Le dobro napravljeno mora biti sadno vino in če se posreči razširiti povsod umno napravo sadnega mošta, ni dvomiti, da se bo njega poraba vsestransko in hitro razširila, kakor nam to razkošni Pariz najboljše spričuje, kjer se je l. 1870 le 50.000, leta 1890 že 300.000 hektolitrov sadnega vina porabilo, torej v 20 letih pomnožila se je poraba za šestkrat.

V naši deželi stavila si je marljiva blejska kmetijska podružnica prelepo nalogo, da pospeši umno sadjarstvo s tem, da si je zgradila skupno sadno možno klet, za kar je nad poldrugi tisoč gl. potrošila. Kmetijska družba pa želi to izvrstno ustanovo dopolniti in tako zboljšati, da bode prava poskuševalna in poučna kletarna za napravo sadnega vina, za kar bo tudi pri kmetijskem ministerstvu podpore prosila ter jo v to prav iskreno priporočam, ker ta naprava ima silno veliko važnost in smelo trdim, da je tudi prva v tej stroki v celi državi.

Konečno naj bode naklonjenosti priporočena naša marljivo ter jako vspešno delujoča kmetijska družba tudi gledé nje želje, da se pridobi deželi še drug potovalni učitelj, ki bi prevzel potni poduk o sadjereji. S tem bo mogoče zadostiti vedno večji zahtevi naših kmetovalcev po popotnem kmetijskem poduku.

Konečno izrekam željo, naj bi kmetijsko ministerstvo našo kmetijsko družbo tudi v tem podpiralo, da se ji omogoči prihodnje leto prirediti kmetijsko, gozdarsko in kmetijsko-obrtno razstavo, prvo splošno v naši deželi. Prav je, da tudi naša dežela pokaže plod svojega prizadevanja na kmetijskem polju.

Marsikaj sem navedel, marsikaj zahteval in če rečem, da osobito gledé prispevkov iz državnega melioracijskega zaklada znatnih ter zdatnih svot pričakujem, vendar sklepam svoj govor z nado, da bode gospod poljedelski minister uvaževal naše povsem utemeljene in opravičene zahteve ter da bo hotel in mogel v visokem ministerskem svetu doseči, da se zdatni zneski privolijo za našo deželo, ki državi slehrno leto poleg navadnih davščin tudi iz bogatega idrijskega rudnika donaša dohodke veliko sto tisoč goldinarjev znašajoče, ter da bo tudi naša dežela v prestolnem govoru danih obljub primerno deležna. (Živahna pohvala; govorniku čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. julija.

Notranje dežele.

Poljski klub. Nekateri poljski listi zatrjujejo, da v poljskem klubu ni bilo prave jedinosti, da si se je to oporekalo. Razkol je postajal vedno ostrejši. Nezadovoljneži bili so nekak klub v klubu. Imeli so že za se posvetovanja, o katerih klubu niso naznanjali. Šlo pa bajé ni toliko za načelna vprašanja, temveč bolj le za osobna.

Poljaki v Pragi. Predvčeraj se je bilo pripeljalo v Prago 150 poljskih gostov. Na kolodvoru jih je pričakovalo mnogo občinstva. Čakali so jih mej drugimi mestni zastopniki in razstavni odbor. Posebno je omeniti, da pri tej priliki na kolodvoru niso bili le Staročehi, temveč je celó jeden Mladočeh pozdravljaj z lepim govorom poljske góste. Morda bode ta vsprejem poljskih gostov malo popravi slabše vtise, katere so bili odnesli iz Prage prvi poljski obiskovalci razstave.

Reforma uprave na Ogerskem. Predvčeraj se je v ogerskem državnem zboru končala debata o naslovu novega upravnega zakona. Debata o naslovu je trpela več nego jeden teden. Skrajna opozicija je pokazala, kako zná zavlačevati razprave. Glasovalo se je o tej stvari včeraj, ker predvčeraj ni bilo časa, ker je opozicija stavila več predlogov in o vsakem zahtevala ustno glasovanje.

Vnanje države.

Nevarnost na Balkanu. Rzmere v Stari Srbiji so baje jako neznosne in bati se je že vstaje. Tako poroča „Glas Črnogorec“. Nedavno bili so ob meji boji mej Albanci in Črnogorci. Te dni so pa štirje Albanci oskrunili črnogorsko deklico. Črnogorska vlada zahteva, da se krivci kaznujejo, sicer bode prepovedala Albancem goniti živino čez mejo

na pašo. Albanci imajo namreč več pašnikov v Črnogori. Turška vlada je naročila skadarskemu guvernerju, da takoj odredi preiskavo, da se da Črnogori zadoščeno. Poleg tega se pa še množe ropanja v Turčiji. V Srbiji in Grški se močno agituje za zvezo balkanskih držav, v Bolgariji pa tudi agitacije za samostojnost nikdar ne prenehajo. Iz vsega tega se dá sklepati, da je na Balkanu dovolj netiva, da se vsak čas lahko vname boj. Najmanjša iskra bode zadoščala, da se ogenj razširi po vsem Balkanu.

Alzacija in Lotaringija. Berolinska „National-Zeitung“ piše, da o tem ni govoriti, da bi Nemei kdaj z lepa vrnili Francozom Lotaringijo. Za Alzacijo in Lotaringijo so odločevali 1870. leta topovi in bodo zopet topovi govorili, če se ta stvar spravi na dnevni red. Kakor se vidi, v Berlinu jako ponosno govoré, odkar so se preverili, da je Anglija na njih strani.

Finančni položaj na Portugalskem je še vedno slab. Prebivalstvo se brani jemati bankovce in so zaradi tega že bili neredi. Bati se je, da bode več portugalskih firm v kratkem napovedalo konkurs. Finančna kriza na Portugalskem se pa čuti tudi močno v Londonu. Nekatere trgovine, ki so veliko denarja vtaknile v portugalske papirje, so v velikih denarnih zadregah. Portugalska finančna kriza je tem osodepolnejša, ker so mnogi že poprej veliko izgubili pri argentinskih papirjih. Bati se je, da v kratkem pride do kakega finančnega poloma, pri katerem bodo pa seveda zopet največ trpeli srednji stanovi, kajti židovski bogatini so že o pravem času poprodali dvomljive papirje.

Letina v Ameriki. Po poročilih iz Združenih držav je v Ameriki letos jako dobra letina. Posebno pšenice se je veliko pridelalo. Odposlali so jo nenavadno velike množine že v Evropo. Ameriška pšenica bode letos torej delala močno konkurenco domači po evropskih trgoviščih. Čutilo se ne bode pomanjkanje žita, če tudi je v Rusiji letos jako slaba letina, kar proučuje, da po evropskih borzah tako hitro propada ruski rubelj. Snoval se je sprva v Ameriki nekaj konzorcij, ki bi bil kupoval pšenico in oviral odpošiljanje v Evropo, dokler žitne cene močno ne poskočijo, ali zaradi silne množine žita se namen temu konzorciju ni posrečil. Samo nekateri bogatini so izgubili nekaj milijonov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, dne 23. julija.

(Deželnozborska volitev v gorenjskih kmetijskih občinah) na mesto umrlega deželnega glavarja dr. Poklukarja razpisana je na dan 10. septembra t. l. — Kakor smo poizvedeli iz raznih krajev imenovane volilnega okraja, nameravajo konservativni Gorenjci postaviti kot svojega kandidata za deželni zbor prečast. gospoda J. Mesarja, župnika v Bohinjski Bistrici, ki si je za gorenjske kmetovalce, v zlasti za Bohinjce, pridobil neizmernih in neminljivih zaslug s svojim neumornim delovanjem v njih gospodarske koristi. Imenovani g. župnik je odločen, konservativen mož, in konservativnim Gorenjcem je le čestitati na tej srečni kandidaturi, ki, upamo, v naši deželi ne bo zadela ob nobeno nasprotovanje.

(Katol. tiskovnemu društvu) dali so preč. gg. duhovniki cirčniškega dekanata res ganljiv dokaz naklonjenosti in odobravanja družbinega delovanja. Po spodbudi preč. g. župnika Ivana Podboja napravili so namreč med seboj zbirko v korist tiskovnemu društvu, katere so se udeležili skoraj vsi gospodje dekanata. Vspeh: sto in dvajset goldinarjev. Živelj Notranjci Bog plati!

(Umrli je) danes po dolgi in hudi bolezni preč. gospod Andrej Pavlič, župnik pri Devici Mariji v Polju, previden s sv. zakramenti. R. I. P.

(Doktor medicine) je bil promoviran včeraj v Gradcu gosp. J. Repič, sekundarij v ljubljanski deželni bolnišnici.

(Papeževa okrožnica o delavskem vprašanju), ki je vzbudila tako vsestransko zanimanje po celem svetu, izšla je tudi v slovenskem prevodu z naslovom: „Delavsko vprašanje“. Okrožnica sv. Očeta Leona XIII. Preložil Andrej Kalan, vrednik „Domoljuba“. — Knjižica obsega 54 strani in velja 10 kr. — Ker je namenjena tudi ljudstvu, razdeljena je zaradi preglednosti in jasnosti v trideset krajših odstavkov, katerih naslovi naznanjajo tvarino, ki se razpravlja v dotičnem odstavku. Nađejamo se, da bo okrožnica dobro došla tudi Slovincem, in zato jo v slovenskem prevodu prav iskreno priporočamo v temeljito proučevanje.

(Duhovne vaje za lavantinske vladikovino.) Za duhovnike lavantinske škofije se bodo vršile duhovne vaje od 24. do 28. avgusta v semeniški cerkvi sv. Alojzija v Mariboru.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Od 12. do 18. julija t. l. je bilo rojenih v Ljubljani 14; umrlo jih je 16 in sicer za jetiko 3, za drugimi različnimi boleznimi pa 13.

(Duhovniki so vsega krivi!) Tržaška „Edinost“ poroča, da je pred dvema mesecema izginil kamnosek Fr. Fonda iz Lokve in da nihče o njem ničesar ne vé. Priprosti ljudje pa da to pripisujejo coprnikom in coprnicam. In na to pristavlja dopisnik v „Edinosti“: „Jeza popade človeka, ko to sliši in čuje. To, to izrujte iz ljudstva, Vi, ki v novejši dobi neprestano moralizujete — in sodite in obsodite! . . . Vraže te so vendar proti prvi božji zapovedi, ki pravi: „Veruj jednega samega Boga in drugih Bogov ne imej!“ In vendar se ti gospodje za to ne ménijo, ali pa prav malo. . . Kaj vam je narodni napredek? Kaj vam je ubogi kmet, ki plačuje iste davke, — posebno krvne, — kakor drugi? Kaj vas to briga? Nič! . . .“ — Tako „Edinost“, katera, — kakor pravijo, — ima med naročniki prav mnogo duhovnikov. Po mnenju lista, katerega odlični podporniki so slovenski duhovniki, so torej isti slovenski duhovniki vsega krivi. Krivi so, da strašijo med ljudstvom še vedno coprniki in coprnice, češ, duhovniki zanemarjajo svoje dolžnosti in se za to ne zmenijo. To je najbrž v zahvalo, da so duhovniki med Slovenci največ storili za omiko slovenskega ljudstva, v zlasti sedaj posebno še na Primorskem. — Kaj je duhovnikom narodni napredek? Kaj jim je ubogi kmet? Vse to duhovniku ni — nič!! Tako rujejo listi zoper duhovniški stan; tako po krivici ga dolžijo in ob veljavo spravljajo pri ljudstvu listi, katere so duhovniki vzbudili v življenje in katere duhovniki podpirajo gmotno in duševno. — Kaj takega je pač samo v nas Slovincih mogoče. To imajo torej v plačilo primorski duhovniki, ki so izključljivo in tudi še sedaj večinoma vse storé, kar se je sploh storilo za omiko, za napredek, za ubozega kmeta med Slovenci na Primorskem. „Edinost“ je nedavno pisala o isterski duhovščini, da se — hvala in čast jej na tem — živo zaveda svojih dolžnosti, da je postala v pravem pomenu besede voditeljica naroda, voditeljica „do večnega in posvetnega blagra“. „Edinost“ je pisala nedavno o pisavi laških listov: Način, kako pišejo laški listi proti duhovščini, ni več kritika, oprta na fakta in naperjena proti pojedincem, ampak tej kritiki je namen povsem jasen: spraviti duhovščino ob vso veljavo mej našim ljudstvom. Ista „Edinost“ nekaj tednov pozneje jednako splošno grdi slovensko duhovščino, o kateri je nedavno pisala, da so se morali povodom zadnje državnozborske volitve slovenski svečeniki skrivati po hlevih, da jih poulična sodrga ni insultovala, isti slovenski duhovščini očita sedaj „Edinost“, da zanemarja svoje dolžnosti, vsled česar se coprništvo goji v Slovincih, da ji ni nič za napredek, nič za kmeta! — Tudi to je znamesje časa! Da bi je pač tudi vsi razumeli!

(Iz Črnega Vrha) dobili smo z ozirom na našo notico o neredih na poštah pojasnilo od ondotnega poštnege urada, iz katerega je razvideti, da pomot na ondotni pošti v tem slučaju ni bil kriv poštni urad, kar s tem resnici na ljubo radi popravimo.

(Brzovlak v Prago.) Ker se je zadostno število udeležencev za posebni brzovlak v Prago povodom deželne razstave in drugih slavnosti oglasilo, toda vsi za 3. avgust t. l., je vlak torej zagotovljen, in odhaja tedaj dne 3. avgusta, iz Trsta ob 9. uri 55 minut dopoldne; cena tje in nazaj I. razred 41 gl. 40 kr., II. razred 30 gl. 20 kr., III. razred 19 gl. — Iz Ljubljane ob 5. uri 30 minut popoldne; I. razred 36 gl. 60 kr., II. razred 26 gl. 60 kr., III. razred 15 gl. 80 kr. — Iz Zagreba ob 4:30 popoldne; I. razr. 38.—, II. razr. 28-30., III. razr. 17-60. — Iz Zidanegamosta, kjer se vlaki združijo, ob 7:30 zvečer; I. razr. 33-80, II. razr. 24-50, III. razr. 15-20. — Iz Celja ob 7:58 zvečer; I. razr. 32-60, II. razr. 23-60, III. razr. 14-60. — Iz Maribora ob 10:19 zvečer; I. razr. 29-40, II. razr. 21-20, III. razred 13.—. — Iz Gradca dne 4. avg. ob 12:24 zjutraj; I. razr. 25-70, II. razr. 18-40, III. razr. 11-10. — Iz Brucka ob 1:52 zjutraj; I. razr. 22-60, II. razr. 16-10, III. razr. 9-50. — Z Dunaja (drž. kolodvor) ob 8:25 zjutraj; I. razr. 11.—, II. razr. 7-50, III. razred 3-90. Prihod v Prago 4. avgusta ob 5. uri popoldne. Cene so znižane tudi za vmes ležeče po staje, kakor se vidi v programu, kateri se na željo pošilja radovoljno. Vozni listki, ki veljajo 30 dni in za vsak vlak, naj se kmalo preskrbé, dobivajo se pri prireditelju Josipu Paulinu, mejnarodna potovalna pisarna v Ljubljani, kakor tudi v Trstu pri g. G. A. Gjaji, via arsenale 2, v Gorici pri trgovcu g. G. Likarju, v Za-

grebu v mestni pisarni ogerske drž. železnice, v Celju pri g. Dragotinu Hribarju, v Mariboru pri g. M. Berdajsu, v Gradcu v mestni pisarni južne železnice, v Beljaku in Celovcu v glavnih trafikah.

(„Bralno društvo“ v Nabrežini) vabi na koncert, katerega priredi o priliki svojega slovesnega otvorjenja v nedeljo dne 26. julija t. l. v prostorih gosp. Tanceta. Pri koncertu sodelujejo: tamburaški zbor telovadnega društva „Tržaški Sokol“, proseški tamburaški zbor in pevci društva „Hajdrih“. Začetek koncertu je ob 5^{1/2} uri popoldne. — Vstopnina 20 kr. za osebo. Člani „Bralnega društva“ plačajo polovico. Vspored: 1. Nagovor predsednika. 2. Ivan pl. Zajc: „U boj!“ moški zbor. 3. Sl. Katkič: „Gran potpourri bolgarskih narodnih pesem“, udara tamb. zbor telovadnega društva „Tržaški Sokol“. 4. Ivan pl. Zajc: „Na straži“, moški zbor s samospevom baritona. 5. * * * „Sarafan“, ruska narodna pesem, udarata sokolski in proseški tamburški zbor. 6. H. Volarič: „Za dom“, moški zbor. 7. M. pl. Farkaš: „Venec hrvatskih narodnih pesem“, udarata sokolski in proseški tamburaški zbor. 8. A. Hajdrih: „Slava Slovincem“, moški zbor. Vse pevske zборе pojó skupno nabrežinski in proseški pevci.

(Rimski Katolik.) Tretji tečaj, VII. zvezek, prinaša naslednjo vsebino: Slovenski „henötikon“. — Ljubezen v Petrarkovih rimah z ozirom na slovenskega lirika-prvaka. — Pisma brezvercu. VIII. — Glasba v cerkvi. — Revolucionarno gibanje na Ruskem. Nihilizem. — Listek: Božji volek. — Raznoterost: II. pismo. — Nov program. S. Gregorčič. — Spet nekaj za dr. Romiha. — Mladoslav. frančiškani. — Darovi v podporo mladih pisateljev. — Prihodnja številka „Rimskega Katolika“ izide še le meseca septembra, ki pa bo obsegala dva meseca: avgust in september.

(Hrvatsko slovstvo.) Knjižara dioničke tiskarne v Zagrebu izdala je knjigo z naslovom: Dve vesele igre: Mala bludnja, u jednom činu, Dora, u dva čina. — Napisao Milan Rojc. — Dobiček od te razprodane knjižice namenjen je zakladi medicinske akultete na hrvatskem vseučilišču v Zagrebu.

Raznoterosti.

— Desettisoč ljudij brez strehe. Zaredi velikih požarov, ki so letos bili v Rusiji, je letos v tej državi nad desettisoč ljudij brez strehe. Ljudje ležé v lepem in grdem vremenu kar po polju.

— Očak. Te dni se je odpeljal iz Bostona kupec Sennor Paez, da obiše svoje rodno mesto Barcelono. Sedemdeset let ni videl svoje domovine. Sedaj je 93 let star in jako bogat. V domovino se vozi na svoji ladiji in spremlja ga 279 članov rodbine njegove. Bil je trikrat oženjen in imel 39 otrok. Jeden njegovih unukov je kapitan ladiji, na kateri se vozijo.

Kolera se je pokazala tudi v Antijohiji in v Meki. V poslednjem mestu je dne 12. t. m. za kolero umrlo 35, dne 13. t. m. pa 33 ljudi.

Vročina na Španskem. Nenavadna vročina je letos na Španskem. V Madridu je poslednje dni termometer kazal 38°C. in v Sevilji celo 40°C. V poslednjem mestu je na več mestih se topil asfaltov tlak. Suša je že napravila mnogo škode. Zemlja je razpokala, mnogi studenci in vodnjaki so se posušili.

— Kobilice v Rusiji. V mnogih krajih onostran Kavkaza na jugu Rusije, v Mali Rusiji, zlasti v Dnjepronsku in Melitopolu delajo letos kobilice veliko škodo. Samo za Kavkazom so kobilice nad 300.000 desetih zemlje posele in skoro vse pridelke pokončale. Od Hvalinskega morja do Astrahana, kjer so najrodovitnejši kraji, so kobilice uničile že vse pridelke. Na tisoče delavcev pokončuje ta mrčes.

Telegrami.

Kamnik, 23. julija. Ganljiv je bil vsprejem skupščinarjev sv. Cirila in Metoda družbe. Vsprejel jih je župan Močnik in razne družbe. Mesto je v zastavah, udeležba mnogoštevilna, navdušenost velika. Prva napitnica na cesarja je bila navdušeno vsprejeta.

Dunaj, 22. julija. Ministerski predsednik grof Taaffe je danes zjutraj odpotoval v Ischl.

Pardubice, 23. julija. Laba narašča in je že poplavlila nižave. Vendar se je zjasnilo in je torej pričakovati, da upade voda.

Mostar, 22. julija. Ob hercegovski meji je vse mirno. Resnica je pa, da je dné 5tega julija pri Zljemi v bileškem okraju bila prišla čez mejo četa Črnogorcev in se spoprijela z žandarmerijsko patroljo. Črnogorci so, zgu-bivši jednega težko ranjenega, se morali umakniti nazaj čez mejo.

Skadar, 23. julija. Turški vojak, ki je streljal na črnogorsko ladijo, je bil pijan, zaprli so ga in izročili vojnemu sodišču.

Carigrad, 23. julija. Po poročilih iz Meke ondu dan za dnevom več ljudij umrje za kolero. Ta bolezen prikazala se je tudi v Djeddahu. Sultan je zaukazal, da se izredno snide zdravstveni svet in se posvetuje, kaj naj se stori proti daljšemu razširjenju kolere.

Kajira, 23. julija. Palača Abdine, ke-divova rezidenca, gori. Kaj je zakrivilo požar, ni znano.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje pre-bavnih organov vrelajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—142)

Tuji.

21. julija.

Pri **Maliču**: Berg, zasebnik; Vidoni, tovarnar; Salzer, ministerijalni svetnik; Pitsch, ravnatelj; Weiss, Müller, Suszan, Ferlo, Schubert, gledališki igralci; Tohač, Horn, Knopp, trgovci; Maklowski; Jantsch, višji nadzornik; Prager in Zavralek, z Dunaja. — Eisel, zasebnik, s soprogo, iz Gradca. — Michel s soprogo iz Solnograda. — Gredischer, uradnikova soproga, s sinom, iz Vel. Lašič. Nettel, potovalec, iz Prage. — Lerget-porer, fotograf, s soprogo, z Bleda. — Schütz, vodja tovarne, iz Celja. — Kobler s soprogo in sestro z Reke. — pl. Ober-eigner s Snežnika. — Sandor, zasebnica, iz Zagreba. — Mali z rodbino s Tržiča. — Vitez Guttenberg, višji gozdarski svetnik, iz Trsta. — Schink, posestnik, iz Zagorja.

Pri **Stonu**: Paschak, potovalec; Elgen, Simon, Fabian, Kulka, trgovci; Neuman s soprogo; vitez Tanello pl. Stramare; Paradeiser; Rausch, zasebnik, z Dunaja. — Lakenbacher, Aminger, trgovca, z Dunaja. — Weiser; Deutsch, knjigotržec, z rodbino, iz Zagreba. — Grofca Conti; Cabeze s soprogo z Pulja. — Rüll, knjigovodja, s soprogo, iz Nemčije. — Christen, e. in kr. poročnik, iz Kotora. — Novak s hčerjo iz Idrije. — Sabathil, trgovec, iz Žateca. — Hladek, logar, iz Kočevja. — Vouk, trgovec, s sinom, iz Št. Pavla. — Hofbauer, oskrbnik, iz Prezida.

Pri **bavarskem dvoru**: Haas, zasebni uradnik, z Dunaja. — Schneider in Herman, učitelja, iz Draždan.

Pri **Južnem kolodvoru**: Rauch, Höllrigl, in Aich-berger, ravnatelj, iz Linca. — Poldipni, profesor, iz Palja. — Ulbrich iz Prage. — Lukanitz, zasebnik, iz Novega Yorka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokri-na na 24 ur v mil.
		zrakomera v mm	toplotomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		737.3	15.0	sl. vzh.	jasno	
23. u. pop.		736.1	26.6	sl. jzpad	"	00.0
9. u. zveč.		736.3	20.2	brezv.	"	

Srednja temperatura 20.6°, za 1.0° pod normalom.

Poslano.

Vnebovpijoč greh.

Dné 26. marca t. l. pretegnil se je magazinski delavec Edvard Elesini pri svojem težkem delu tako nesrečno, da je dobil telesno hibo. Vrnil se je ob 12. uri domov ter se vlegel v posteljo. Njegova žena je nemudoma poslala po železniškega zdrav-nika dr. Eisel-na, ki je prišel k bolniku ob 4. uri popoldne. A še le drugi dan konstataril je z dr. Mader-jem telesno hibo (Leistenbruch und Bauchfelientzündung) ter določil, da se bolnik odvede v deželno bolnišnico, kjer pa je že 30. marca umrl. — Imenovani delavec je bil 18 let pri želez-nici v službi in 18 let je tudi plačeval v blagajnico svoje zavarovalnice za slučaj kake nezgode. — Misliti bi torej bilo, da se bode ubogi vdovi in zapuščenim sirotam brez odlašanja izplačala zavarovalnica. Toda generalno vodstvo je odbilo prošnjo vdove, češ, ker žena zato v smislu § 7. zavarovalnih pravil ni pravo-časno oglasila nesreče svojega moža. — Očitno se tukaj godi vnebovpijoča krivica ubogi vdovi in za-puščenim sirotam. — Delavec, poprej telesno zdrav, žrtvoval je vsled težav-nega dela svoje življenje za gospo-darja in sedaj vdova brez pomoči uiti onega ne dobi, kar ima pravico za-htevat i in to samo zato ne, ker ni smrti pravočasno naznanila (!). — Kaj pač vé težakova žena za zavite paragrafe? Ali ni bilo dovoli, da je zdravnika poklicala nemudoma? Ali ni bila dolžnost zdravnikova to naznaniti želez-niškemu vodstvu? — V imenu pravico- in človeko-ljubja pozivljamo prizadete, naj ne zatirajo zapu-ščenih vdov in sirot, sicer bomo prisiljeni o ravnanju nekih oseb še veliko bolj jasno in odločno govoriti. *Pravico- in človekoljub.*

Pripoznanje.

Podpisana javno pripoznavava, da je **Janez Brinskele**, urar na Rečici pri Semiču, za našo cerkev napravil in postavil v zvoniku prav dobro uro.

Osilnica, dné 19. julija 1891.

Jos. Ožura, župan.

Fr. Hoenigman, župnik.

Na prodaj
imam lepo, še čisto novo nepobarvano
podobo sv. Frančiška Seraf.
umetno izrezano v Grödnu na Tirolskem; velika je 1 m 20 cm.
Cena 30 gld.
Ant. But, pozlstar.
Ponikve ob južni železnici.

Učenca ali praktikanta,

ki je dovršil tretji ali vsaj drugi gimnazijski razred ali realko, sprejemem takoj v svojo prodajalnico z mešanim blagom. Deček mora biti dobro vzgojen, zdrav, brez kake telesne napake, slovenskega in nemškega jezika zmožen. — Ponudbe naj se naravnost meni pismeno dpošljejo.

Franc Ks. Goli,
trgovec v Idriji (Notranjsko).

Cenilniki zastonj in franko.

Največja zaloga šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Najnižje cene.
Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. (30-13)
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno trajno in ceno.

Tužnega sreca javljam sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je naš preljubljeni, prečastiti gospod, gospod

ANDREJ PAVLIČ,

župnik pri Devici Mariji v Polju,

danes, 22. julija, ob 3/4 8. uro zvečer, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v soboto, dné 25. t. m., ob 8. uri zjutraj.

Prijateljem in znancem ga priporočam v molitev.

Pri Devici Mariji v Polju, dné 22. julija 1891.

Ivan Müller, kapelan.

Dekliški zavod v Št. Andražu, v lavantinski dolini na Koroškem.

Ta zavod vodijo redovnice, hčere božje ljubezni, in ima pravico javnosti. Vsprejemajo se dekleta od 6. do 17. leta, in se podučujejo v vseh elementarnih predmetih, v ženskih ročnih delih, na glasovirju, harmoniju, citrah, goslih, v italijanščini, francoščini in angleščini. Učiteljice so izvrstne in šolske vspehe so že večkrat častno priznale c. kr. šolske oblasti.

Obnebjie je milo, zrak čist in zdrav. Krasen razgled na vso lavantinsko dolino in lepo gorovje. Zavod ima svojo pristavo (marof) in lastno kopalnišče. — Plača se na mesec petnajst goldinarjev, manj premožni tudi manj. — Vožnja iz Ljublane v Št. Andraž je skozi Maribor, Spodnji Dravburg. — Nataučne še o zavodu pové predstoj-nica v Št. Andražu.

Dunajska borza.

Dné 23. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 65 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 70 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 55 "
Papirna renta 5%, davka prosta	103 " 05 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1028 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	294 " 75 "
London, 10 funtov strl.	117 " 55 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 33 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 58 "
Nemških mark 100	57 " 75 "

Dné 22. julija.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld. 05 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 10 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 " 60 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " 20 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	187 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 80 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 " 80 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2730 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " 90 "
Papirni rubelj	1 " 26 "
Laških lir 100	48 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-cijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-nice njene.

1860. leta srečke.

Serijsko žrebanje že dné 1. avgusta.

Promese

na cele srečke gld. 14 1/2 in 50 kr. kolek.
na petino srečke 4

Glavni dobitek gld. 300.000 avstr. velj.
Premijsko žrebanje dné 2. novembra.